

Oefenen met de toekomst

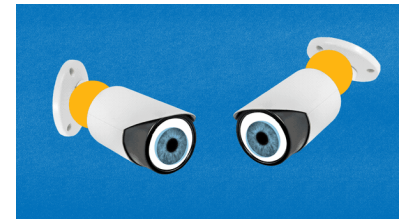
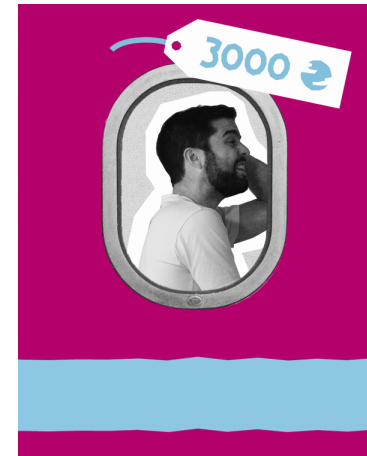
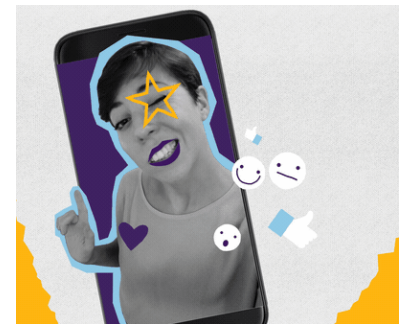
Scenario's voor stedelijke ontwikkeling, infrastructuur
en mobiliteit in Nederland voor 2049

Kersten Nabielek & Joost Tennekes
Dag van de Stad, 28 oktober 2019

Ruimtelijke Verkenning 2019

Programma

10.30 Presentatie scenario's Oefenen met de toekomst

Thema: **Toekomstvisie 2050 voor wonen en werken
in de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag**

11.00 Ronde 1 (discussie en schetsen, 4 groepen) 20 min

10.20 Korte presentaties

10.30 Ronde 2 (toekomstvisie op de kaart, 2 groepen) 20 min

11.50 Korte presentaties en reflectie

Inleiding scenariostudie

- Aanleiding, doelstelling, methode
- Scenario's
- Zelf aan de slag: oefenen met de toekomst

Greater engagement with scenario planning is (...) called for to enable key actors to 'rehearse the future'

Glenn Lyons

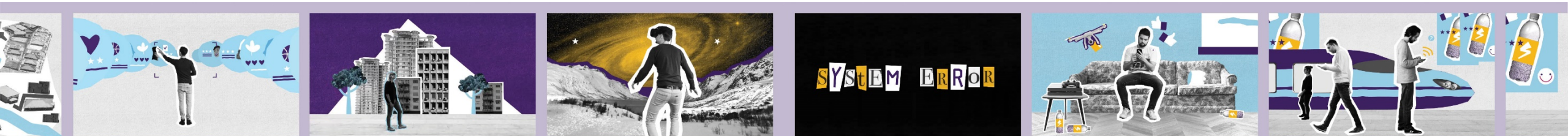
Omgaan met onzekerheid

Aanleiding, doelstelling, methode

Aanleiding: grote onzekerheid

- Transities rond klimaat, energie en circulariteit
- Snelle technologische ontwikkeling
- Sociale, culturele en economische veranderingen
- Verhouding tussen overheid, markt en burger verandert

Verschillende soorten onzekerheid

- Epistemische onzekerheid

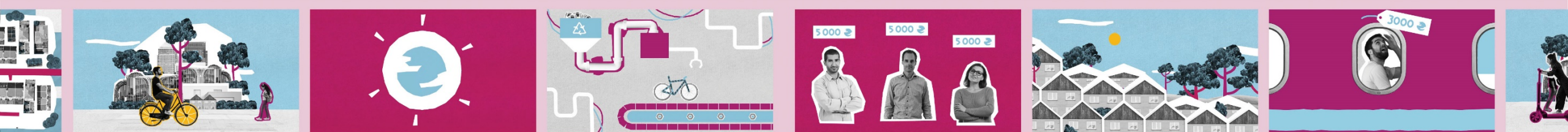
Gebrek aan data, inadequate modellen, onbekende correlaties/interacties

- *Variability uncertainty*

Hoe zullen dingen zich ontwikkelen? Wat vinden we belangrijk in de toekomst?

- Ontologische onvoorspelbaarheid

Wat zijn dingen eigenlijk? Waar hebben we het over?

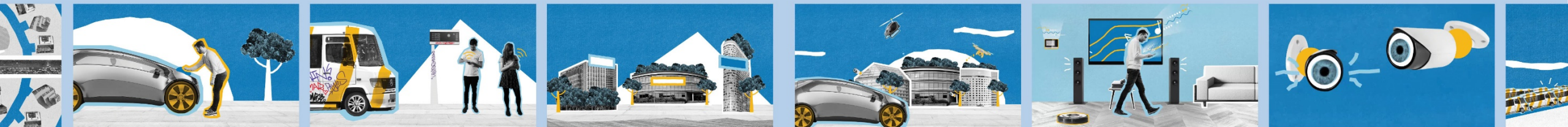

Scenario's als middel

- om onzekerheid te erkennen, te analyseren en erop te reflecteren
- om te anticiperen op ontwikkelingen
- om handelingsopties in beeld te krijgen

*The end result (...) is not an accurate picture of tomorrow,
but better decisions about the future*

Peter Schwartz

Met als doel

- Inzicht vergroten
- Communicatie ondersteunen
- Betrokkenheid versterken

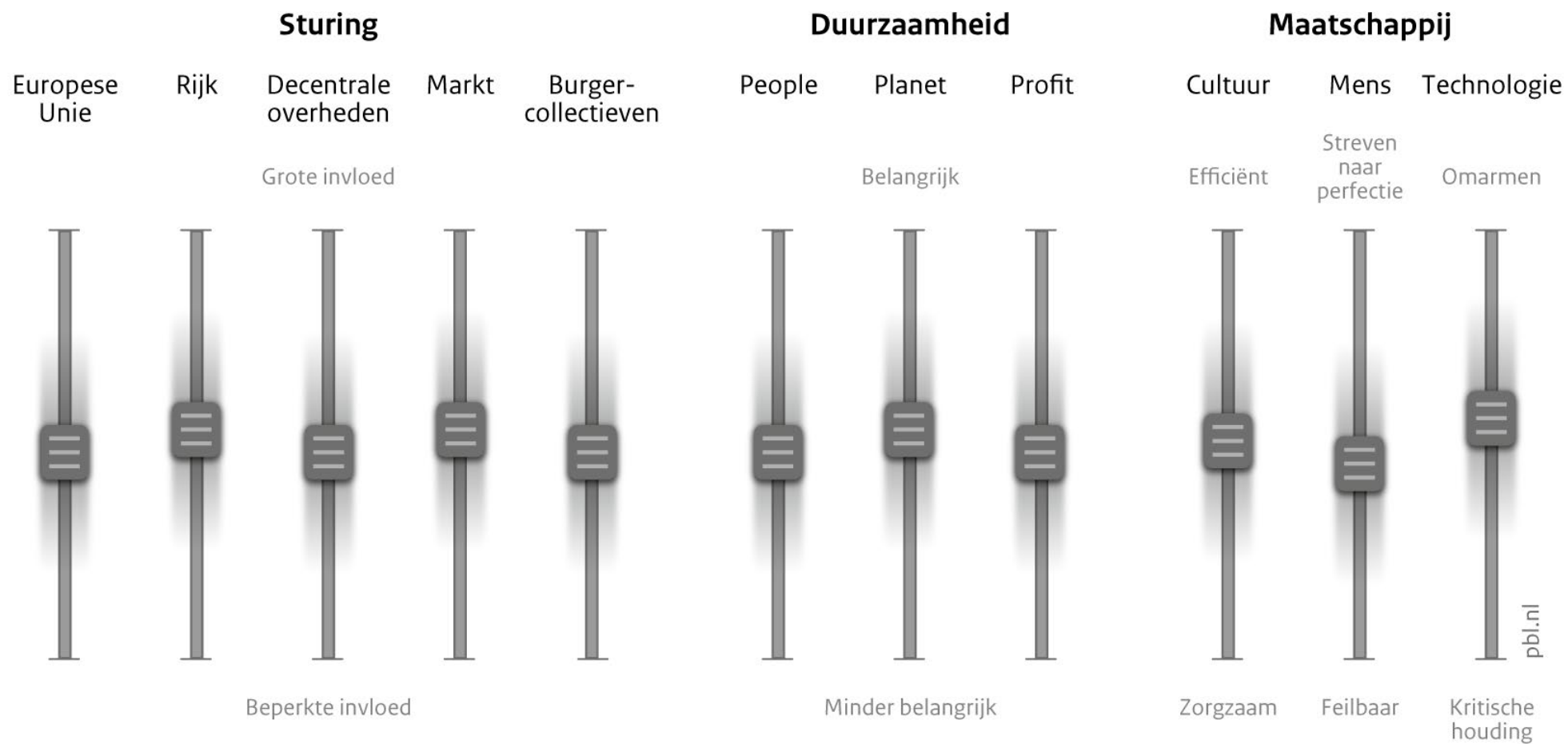
Scenario = toekomstbeeld + verhaal

- Kwalitatief
- 2049
- Geloofwaardig
- Onderscheidend
- Prikkelend

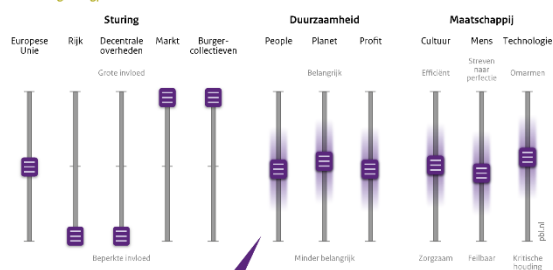
Mengpaneel kernonzekerheden

Van maatschappijbeelden naar toekomstbeelden

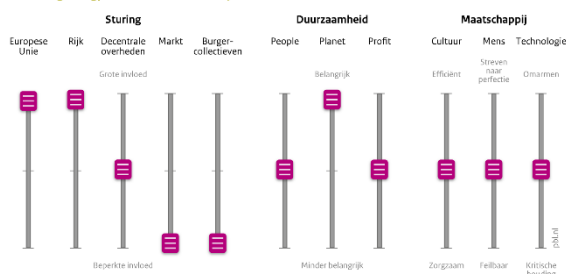
Instelling mengpaneel scenario Bubbeltstad

In Bubbeltstad verschilt de positie van deze zes schuifjes per lifestylegroep

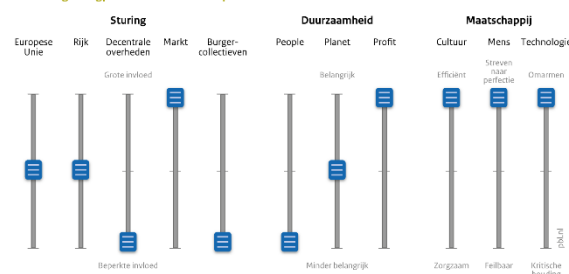
Bron: PBL

Instelling mengpaneel scenario Groenrijk

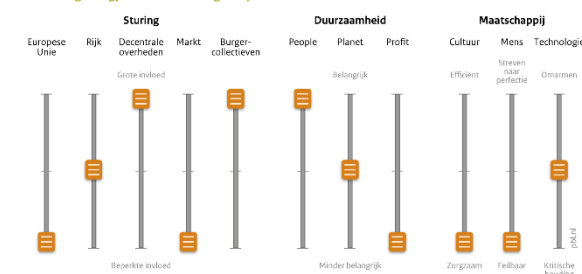
Bron: PBL

Instelling mengpaneel scenario Beursplein

Bron: PBL

Instelling mengpaneel scenario Eigenwijk

Bron: PBL

Van toekomstbeelden naar verhalen

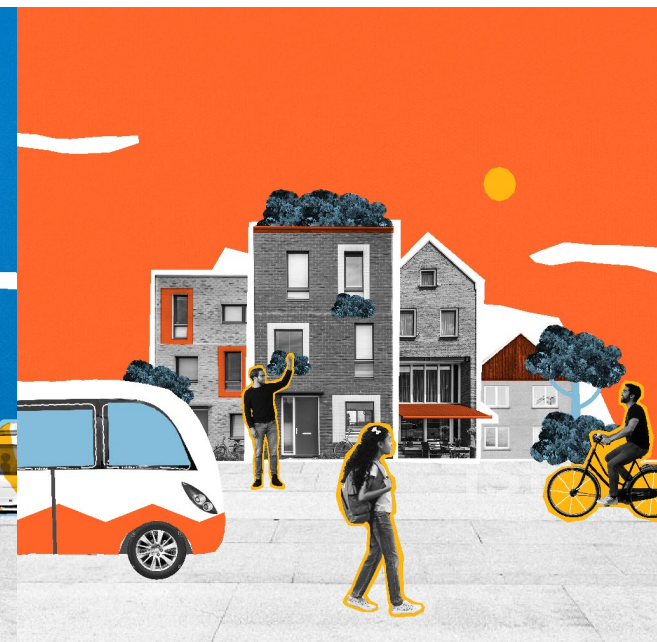
Bubbelstad

Groenrijk

Beursplein

Eigenwijk

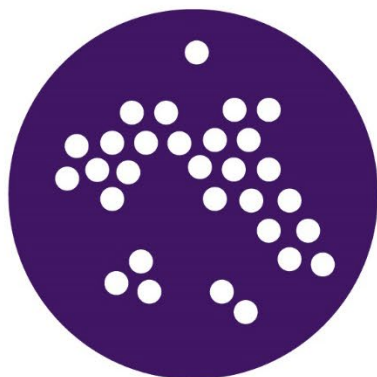

De scenario's

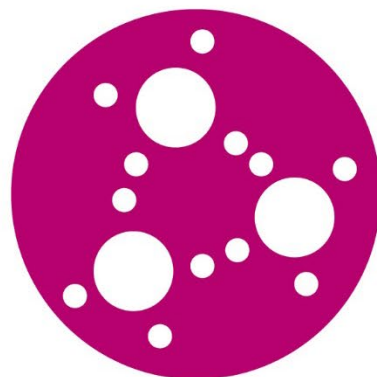

Vier scenario's voor 2049

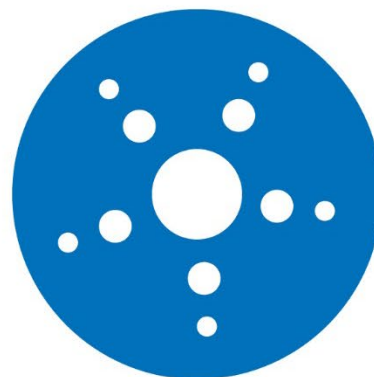
Bubbelstad

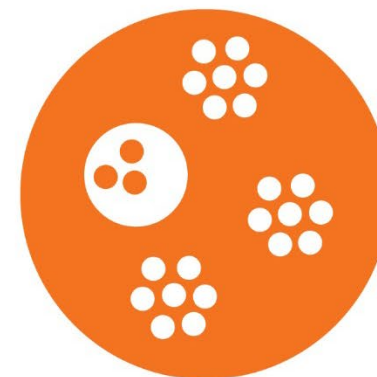
Groenrijk

Beursplein

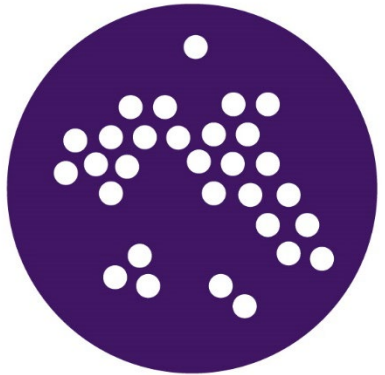

Eigenwijk

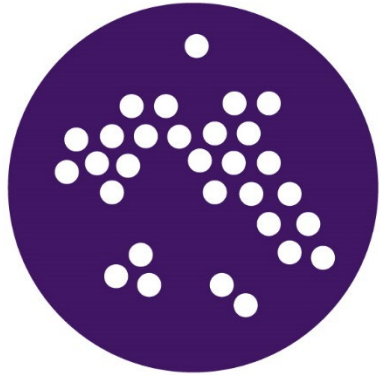

Bubbelstad

Bubbelstad

- Gefragmenteerd
- Markt en lifestylecollectieven
- Klassieke centra minder relevant
- Digitaal belangrijker dan fysiek
- Permanente bèta-status technologie

Bubbelstad: ruimte

- Stedelijk patroon verandert weinig.
- Weinig betekenis van geografie.
- Mens heeft weinig binding met plekken.
- Nieuwe dynamiek in verouderd vastgoed.
- Tijdelijke programmering met *virtual* en *augmented reality*.

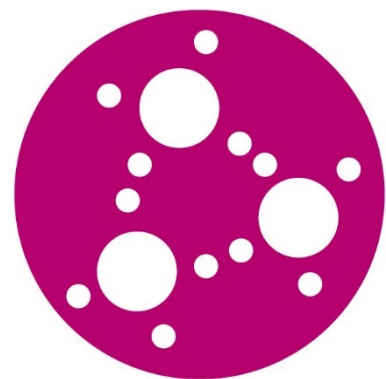
Bubbelstad: mobiliteit

- Minder fysieke verplaatsingen.
- Matig onderhoud deel infra.
- Mobiliteit veelal kriskras, ad hoc.
- Alle modaliteiten spelen hun rol.
- *Mobility as a Service* is belangrijk.
- Versnipperd aanbod, kwetsbaar systeem.
- Zelfrijdende auto's, maar communiceren slecht.

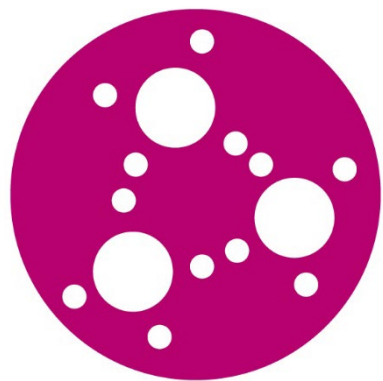

Groenrijk

Groenrijk

- Top-down groene systeemtransitie
- Planeetpunten en 'niet hebben'
- Minder keuzevrijheid, betere leefomgeving
- Nabijheid, knooppuntontwikkeling, lopen en fietsen
- Technologie dient groene ambities

Groenrijk: ruimte

- Bestaande stedelijke structuur optimaal benut.
- Nabijheid is cruciaal.
- Veel groene innovaties in stedelijke omgevingen.
- Veel functiemenging / kleine centra.
- *Transit-Oriented Development*: concentratie van stedelijke ontwikkelingen bij vervoersknopen.
- Buiten stedelijk gebied: laag voorzieningenniveau.

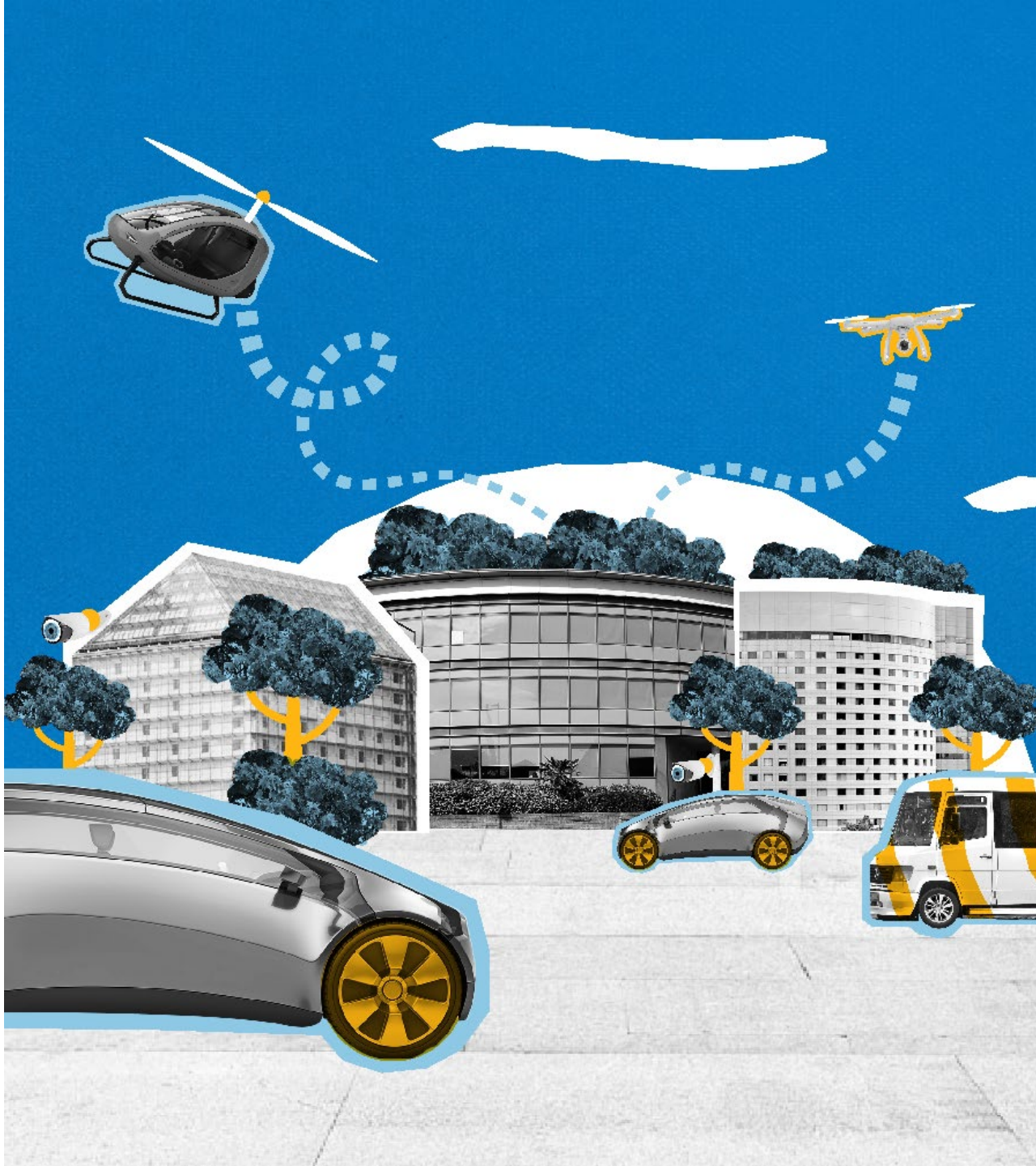
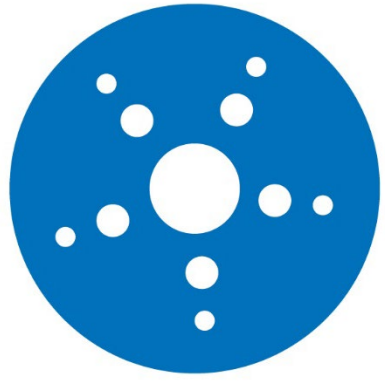
Groenrijk: mobiliteit

- Minimaliseren noodzaak tot reizen.
- Lopen en fietsen zijn de norm, gevolgd door ov.
- Verschuiving van investeringen van weg naar ov/spoor.
- Spoor wordt optimaal benut.
- Zelfrijdende technologie ingezet voor collectief (openbaar) vervoer.

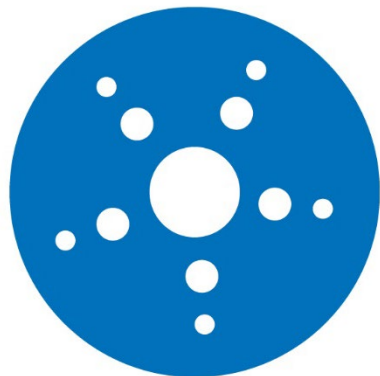

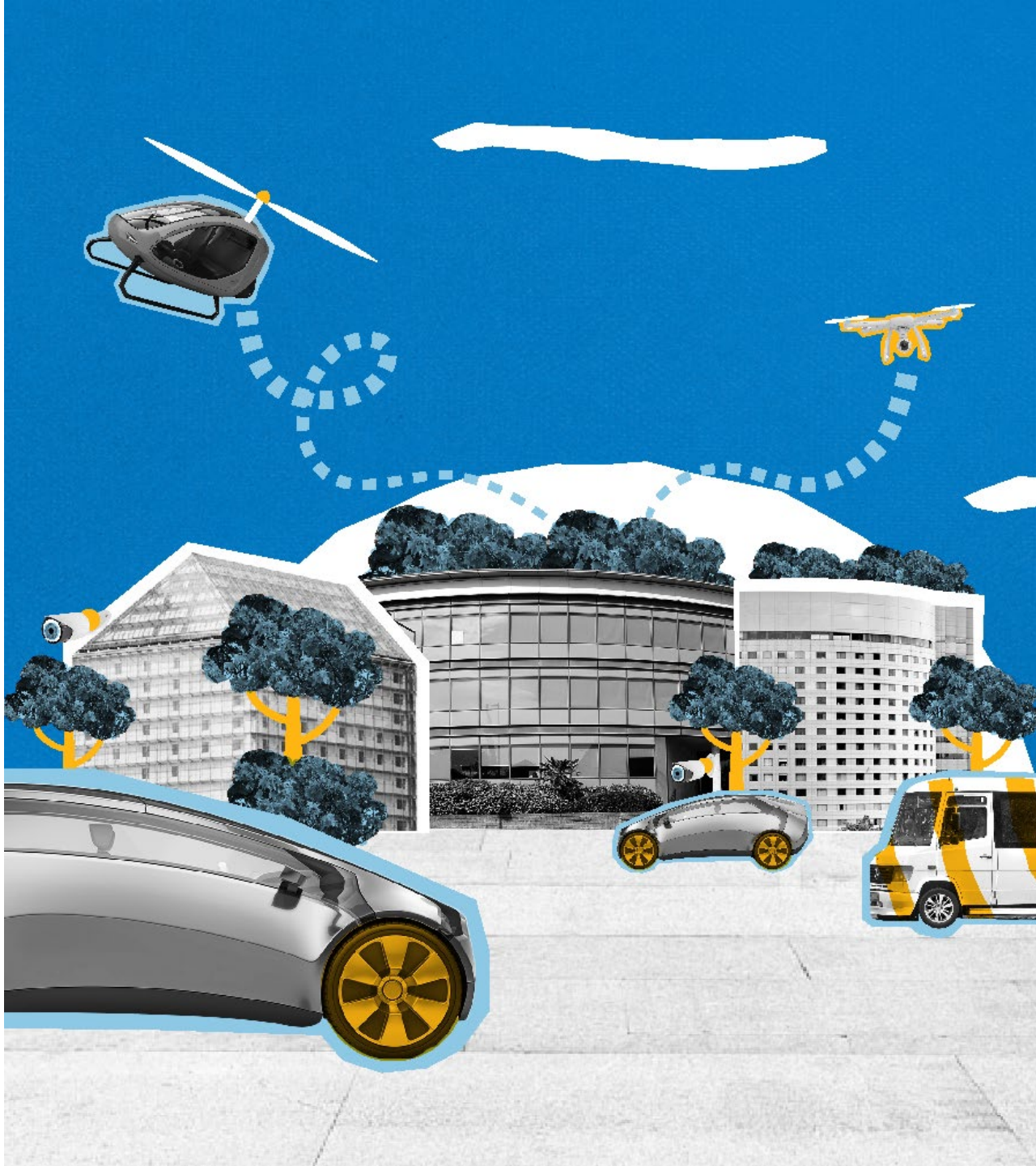
Beursplein

Beursplein

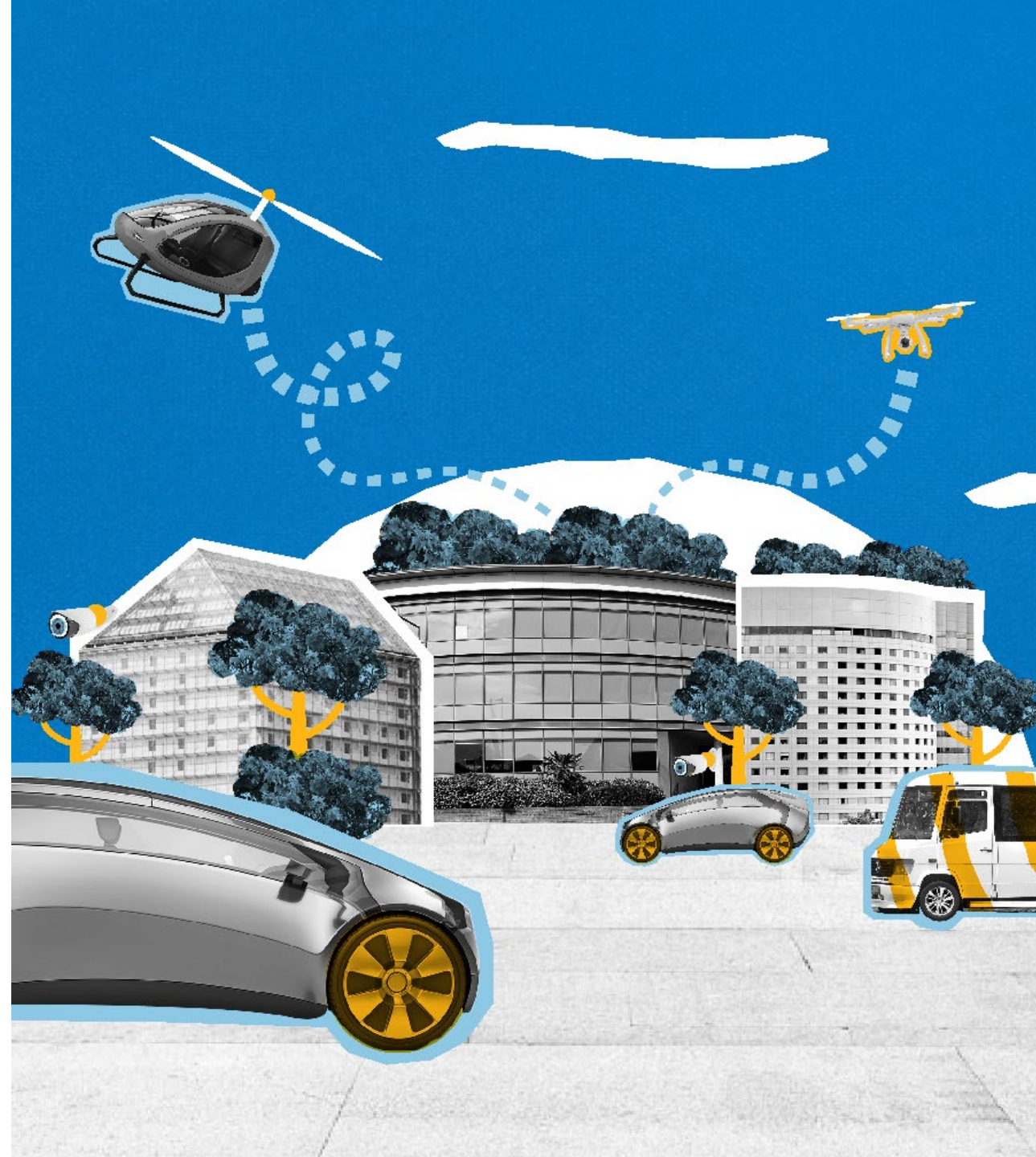

- Prestatie, succes en zelfredzaamheid
- Overheid faciliteert bedrijfsleven
- Technologie dienend aan efficiency
- Grote sociaaleconomische contrasten
- Veel mobiliteit, alle mogelijke vervoerwijzen

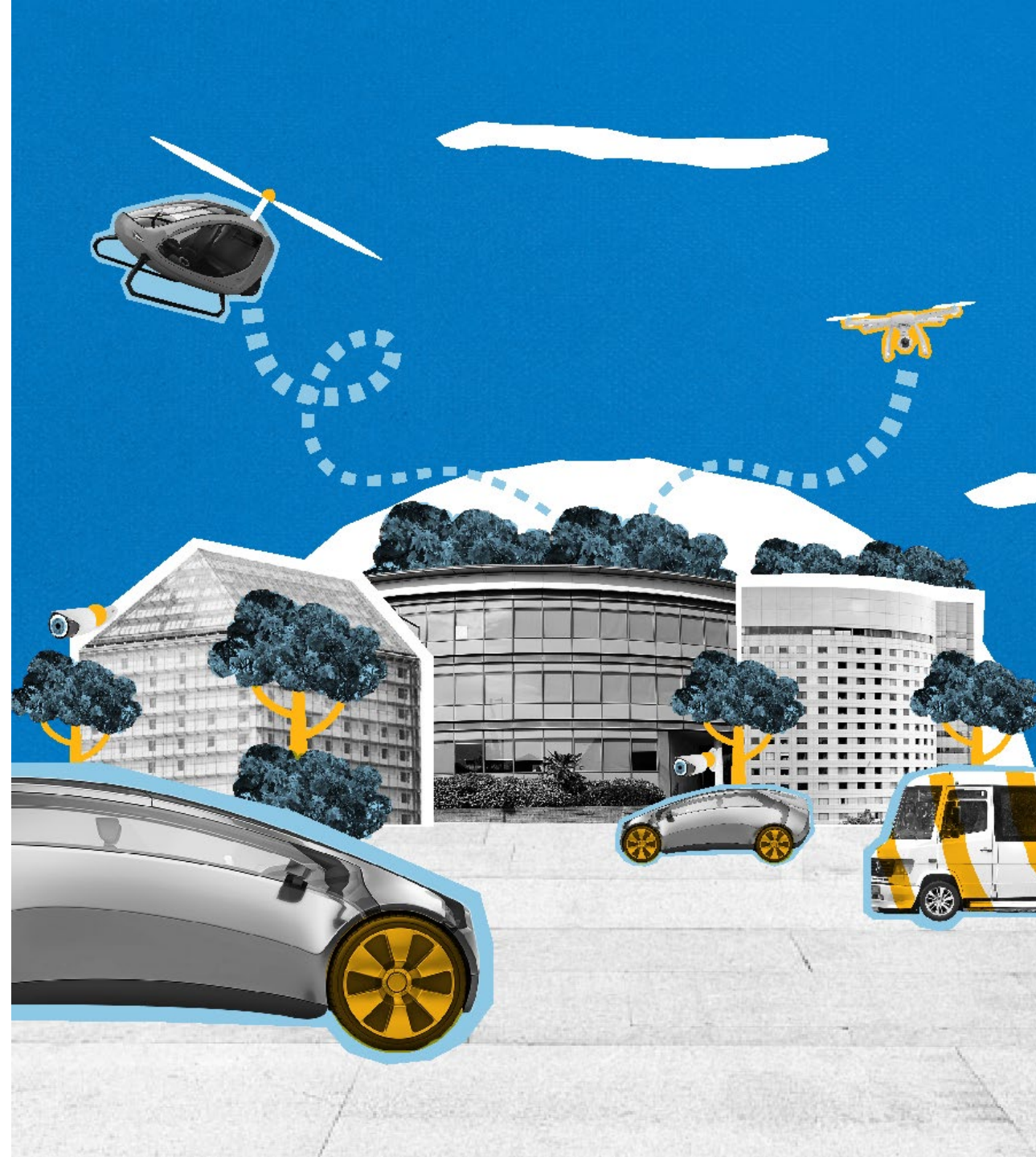
Beursplein: ruimte

- Marktgedreven verstedelijking.
- Sterke centra (CBD's), campussen en aangename wijken.
- Daarnaast stadsdelen die (sterk) achterblijven.
- Grote verschillen in nabijheid en bereikbaarheid.
- Contrast tussen KernNL (verdienen) en WeekendNL (relaxen).

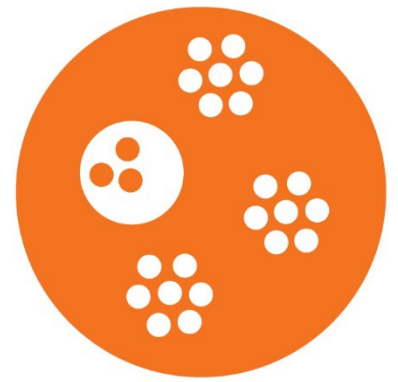
Beursplein: mobiliteit

- Veel moeten reizen = armoede. Veel kunnen reizen = rijkdom.
- Lopen en fietsen in welvarende campusgebieden.
- OV is er voor wie nabijheid niet kan betalen.
- Investerings in infrastructuur alleen op 'winnende' locaties.
- Geprivatiseerde, beprijde wegen.
- Zelfrijdende auto's op grote schaal, met exclusieve infrastructuur.

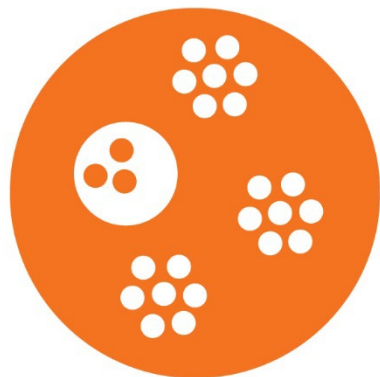

Eigenwijk

Eigenwijk

- Eigen wijk is centrum van dagelijks leven
- De mens als lid van een gemeenschap
- Actief bewegen en zelf maken
- Grote lokale en regionale verschillen
- Bovenlokale afstemming is lastig

Eigenwijk: ruimte

- Veel verbondenheid met de plek.
- Ontmoeten en samenleven in de eigen buurt.
- Wijken en buurten cultiveren hun eigen karakter.
- Gevarieerd patroon van woonkernen.
- Kleinschaligheid is belangrijk.

Eigenwijk: mobiliteit

- Omgevingskwaliteit belangrijker dan snel of ver kunnen reizen.
- Voorkeur voor kleine actieradius en actieve mobiliteit.
- Lokale/regionale netwerken goed onderhouden. (Inter)nationale verbindingen gebrekkig.
- Lokale en regionale wijkbusjes met chauffeur.
- Autonoom vervoer traag en weinig populair.

Aan de slag

Oefenen met de toekomst

It is the images of the future that shape present decisions

Jens Beckert

Ronde 1 (4 groepen):

Wonen en werken in de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag

1. Hoe ontwikkelen wonen en werken (en mobiliteit) zich in jouw scenario?

*Waar wordt gebouwd? Welke typen woningen, kantoren en bedrijven?
Wie plant ze? Wie bouwt ze? En hoe zijn ze met elkaar verbonden?*

2. Welke nieuwe stedelijke milieus passen bij dit scenario?

Opdracht: Maak een (conceptuele) schets en geef een korte presentatie

Ronde 2 (2 groepen):

Ontwikkel een gezamenlijke toekomstvisie 2050 (voor wonen en werken) in de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag

Op de kaart uitwerken

Oefenen met de toekomst

Scenario's voor stedelijke ontwikkeling, infrastructuur
en mobiliteit in Nederland voor 2049

Kersten Nabielek & Joost Tennekes
Dag van de Stad, 28 oktober 2019